

Održano 18. savjetovanje za uzgajivače ovaca i koza i 17. izložba hrvatskih ovčjih i kozjih sireva u Novalji

18. savjetovanje uzgajivača ovaca i koza u RH
17. izložba hrvatskih ovčjih i kozjih sireva HPA
Novalja - Lun. 24. i 25. listopada 2016.

Dvjestotinjak okupljenih uzgajivača ovaca i koza i stručnjaka iz područja uzgoja sudjelovalo je na dvodnevnom 18. savjetovanju za uzgajivače ovaca i koza 24. i 25. listopada 2016. godine u Novalji u organizaciji Hrvatske poljoprivredne agencije, Hrvatskog saveza uzgajivača ovaca i koza i Udruge uzgajivača ovaca i proizvođača paškog sira "Zaglava". Okupljenima su se pozdravnim riječima obratili: ravnateljica HPA dr. sc. Marija Vukobratović, potpredsjednica Hrvatskog saveza za uzgajivače ovaca i koza, Nevenka Gadanec, gradonačelnik grada Paga Željko Maržić, gradonačelnik grada Novalje Ante Dabo, koji je ujedno savjetovanje i izložbu sireva otvorio.

Savjetovanje je godišnje mjesto okupljanja uzgajivača ovaca i koza i proizvođača sireva s ciljem razmjene iskustava među sudionicima, informiranja i stjecanja novih saznanja iz svih aspekata relevantnih za područje uzgoja ovaca i koza, tehnologije, prerade i proizvodnje ovčjeg i kozjeg mlijeka. Sudionicima su prezentirane novosti koje se tiču proizvodnje mlijeka i sira, pravilnog deklariranja ovčjih i kozjih sireva, higijenske ispravnosti sireva, proizvodnosti stada, hranidbe i zdravstvene zaštite ovaca i koza. Predstavljen je i novi Pravilnik o pregledu sirovog mlijeka namijenjenog javnoj potrošnji, a prikazano je i stanje ovčarstva i kozarstva u EU s naglaskom na mogućnosti razvoja proizvodnje u Hrvatskoj.

Zanimljiva i korisna predavanja

Danijel Mulc, načelnik Odjela za ovčarstvo i kozarstvo prezentirao je aktivnosti Odjela u 2015. godini. Uzgojno selekcijski rad u protekloj godini se provodio na populaciji od 39.883 uzgojno valjanih ovaca, kod 412 uzgajivača i 16 pasmina, dok se u kozarstvu provodio u populaciji od 6.277 uzgojno valjanih koza, kod 99 uzgajivača i 7 pasmina. Prof. dr. sc. Boro Mioč je izložio mogućnosti unaprjeđenja proizvodnje i prerade ovčjeg mlijeka u Hrvatskoj od kojih je istaknuo činjenicu da je ovčarstvo najzastupljenije u područjima s razvijenim turizmom u priobalju i na otocima, što olakšava plasman ovčjeg mlijeka i mliječnih

prerađevina jer se u pet priobalnih županija uzgaja više od polovine ukupnog broja ovaca evidentiranih u Hrvatskoj. Nadalje, dobrom i učinkovitom organizacijom i poslovnim udruživanjem proizvođača u udruge, preradom ovčjeg mlijeka u tradicijske autohtone proizvode dodane vrijednosti, korištenjem povoljnih agro-ekoloških uvjeta za uzgoj ovaca u Hrvatskoj, povećanjem učinkovitosti proizvodnje ovčjeg mlijeka i mesa u tradicionalnim uzgojno brdsko-planinskim krajevima, primjenom tehnologije dvojnog korištenja ovaca za proizvodnju mlijeka i mesa, poticanje uzgajivača na organiziranu nabavu rasplodnog materijala na aukcijskim prodajama i stočarskim sajmovima, moguće je unaprijediti proizvodnju i preradu ovčjeg mlijeka u Hrvatskoj.

Prof. dr. sc. Velimir Sušić je održao prezentaciju o proizvodnosti stada kao jednom od najvažnijih mjerila za uspješno poslovanje ovčarsko-kozarske farme, s obzirom da poduzetnički usmjeren uzgajivač planira proizvodnost svojeg stada, prati ostvarenje plana i analizira razloge eventualnog odstupanja od plana.

Predavanjem prof. dr. sc. Josipa Lete uzgajivači su saznali kako korištenjem pregonskog napasivanja mogu ostvariti profit na pašnjacima uz pružanje idealnih uvjeta životinja, a potrošačima značajno kvalitetnijeg proizvoda.

Doc. dr. sc. Goran Kiš predavanjem o hranidbi ovaca u polu intenzivnom načinu držanja pružio je uzgajivačima osnovne smjernice u hranidbi ovaca u polu intenzivnoj proizvodnji. Polu intenzivni način držanja također prati fiziološka stanja životinja, potrebe životinja se mogu zadovoljiti na "ležerniji" način, a sve u svrhu zadovoljavajuće proizvodnje, dobrobiti i zdravlja životinja.

Prof. dr. sc. Zoran Grgić je u sklopu predavanja o stanju i izgledima ovčarstva i kozarstva u EU, iznio glavne preporuke za razvoj ovčarstva i kozarstva u EU, od kojih je istaknuo potrebu razvoja tržišne svijesti o važnosti domaće, lokalne ponude specifičnih pasmina, povećanje profitabilnosti ovčarskih i kozarskih farmi sa specifičnim pasminama uz mogućnost povećanja proizvodnje mlijeka i profita od prerade mlijeka. Za našu proizvodnju nužna je sustavna podrška koja bi djelovala na brži razvoj tržišne proizvodnje i povećanje kapaciteta.

U sklopu provedbe EU projekta Grass Croatia sufinanciranog od strane Europske komisije, Goran Lipavić, dipl. ing., prezentirao je Agro-okolišne mjere Zajedničke poljoprivredne politike EU, Mjera 10 - Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene. Uzgajivači imaju na raspolaganju sredstva iz programa ruralnog razvoja za ostvarivanja potpora za izvorne i zaštićene pasmine ovaca i koza, radi zaštite i poboljšanja okoliša na svom gospodarstvu, u sklopu cilja Zajedničke poljoprivredne politike EU za postizanje održive poljoprivredne proizvodnje, očuvanja biološke raznolikosti ruralnih područja, zaštite okoliša i očuvanja života na selu u skladu s prirodom. Mjera 10 poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene sastoji se od 2 podmjere: 10.1. Plaćanja obveza povezanih s poljoprivredom, okolišem i klimatskim promjenama i 10.2. Potpora za očuvanje i održivu uporabu i razvoj genetskih resursa u poljoprivredi. Cilj mjere je ublažiti negativne učinke poljoprivrede na okoliš, potaknuti poljoprivredne prakse koje su korisne za okoliš, očuvati te povećati bio raznolikost i genetske resurse vezane uz poljoprivredu. Anđelka Pejaković iz Savjetodavne službe informirala je proizvođače o pravilnom označavanju ovčjih i kozjih sireva i drugih mliječnih proizvoda sukladno zakonskim propisima. Istaknula je činjenice koje su obvezne prilikom deklariranja proizvoda: odgovornost za označavanje, obvezni podaci na zapakiranim proizvodima, naziv hrane, popis sastojaka, alergeni, količina sastojaka, neto količina, datum minimalne trajnosti, ime ili naziv i adresa subjekta, zemlja ili mjesto podrijetla, uputa za upotrebu, serija ili LOT broj, hranjive vrijednosti hrane i dr. Prof. dr. sc. Samir Kalit je predstavio pokazatelje higijene i sigurnosti u sirarstvu s obzirom da je svaki subjekt u poslovanju s hranom dužan dokazati da su ispunjeni uvjeti za postizanje sigurnosti hrane. Izv. prof. dr. sc. Antun Kostelić je upoznao sudionike s bolestima ovaca i koza koje uzgajivači smiju sami liječiti, što bi se trebalo temeljiti na dugogodišnjem iskustvu stečenom

na uzgoju ovaca i koza. Bolesti koje uzgajivači smiju liječiti su većinom one koje ne zahtijevaju korištenje lijekova koji se daju parenteralno tj. primjenom brizgalice i igle od kojih su antibiotici, hormoni i protuupalni lijekovi.

Prof. dr. sc. Albert Marinculić upoznao je sudionike s načinom provedbe integrirane kontrole parazita u ovaca. Istaknuo je da se većina ovčjih parazita nalazi na travi te je zbog toga sprječavanje kontaminacije pašnjaka izuzetno važno.

Prof. dr. sc. Marija Vučemilo prezentirala je važnost i načine dezinfekcije u ovčarstvu i kozarstvu.

Zrinka Dugonjić iz Ministarstva poljoprivrede, Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane predstavila je novi Pravilnik o pregledu sirovog mlijeka namijenjenog javnoj potrošnji, kao i odredbe koje propisuju prodaju mlijeka putem mljekomata, proizvodnju sira u odobrenim objektima na područjima s posebnim zemljopisnim ograničenjima, te pravilnik o registraciji subjekata te registraciji i odobravanju objekata u poslovanju s hranom.

Izložba sireva

Na ovogodišnjoj ocjeni sireva Stručno povjerenstvo za ocjenu, ocijenilo je ukupno 34 proizvoda od ovčjeg i kozjeg mlijeka. Kvaliteta proizvoda utvrđena je temeljem postignutog broja bodova, prema 20-bodovnom sustavu u skladu s Pravilnikom za ocjenjivanje kakvoće mlijeka i mliječnih proizvoda. Dodijeljeno je 26 odličja: 11 zlatnih, 10 srebrnih i 5 brončanih. Na 17. Izložbi ovčjih i kozjih sireva najbolji sirevi su izloženi i ponudeni na degustaciju. Dodijeljena su i priznanja proizvođačima najbolje ocjenjenih sireva i šampionima izložbe. Šampion ovčjih sireva je *Zeleni bodul*, proizvođača Mirjenka Mrakovčića iz Korniča, dok je šampionom kozjih sireva proglašen sir *Meki kozji sir sa šarenim paprom*, proizvođača OPG Moravec iz Nove Vesi Petrijanečke.